

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka peti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravištvo: Knafljova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Državni zbor.

S. — Dunaj, 8. decembra. Predsednik poslanske zbornice Pattai je včeraj ustregel temeljni želji parlamentarnih žurnalistov, ki so se pritoževali nad nočnimi sejami državnega zbora ter zagrozili s štrajkom. Zlasti je tej želji ustregel tudi radi tega, ker sta bila včeraj dopoldne pri njem češka poslanca Mastalka in dvorni svetnik Čelakovsky ter se v imenu čeških poslancev izrekla proti temu izrabljanju parlamenta. Seja se je torej končala kratko po 7. uri s tem, da je bil izročen proračunski provizorij proračunskemu odseku, ki začne poslovati najbrž že v ponedeljek.

Po izvajanjih generalnih govorikov, namreč contra Niessner in pro Kozłowski je bila generalna debata končana in nato so se pričeli popravki, ki so navadno povod raznim konfliktom in prerekanjem.

S slovanskega stališča zaključitev včerajšnje seje ravno ni bila preveč razveseljava. Med Rusini in Poljaki je prišlo do očitaj, ki so jih s tihim veseljem zasledovali Nemci, od katerih je padla vsled tega marsikatera ironična opazka. V teh prerekanjih se je pokazalo, da mora v slovanskih sporih biti ravno avstrijski parlament oni forum, kjer si predbovajo posamezni Slovani laži, obrekovanja, zavratnost itd.

Med Ukrajinci in Rusi pa je prišlo celo do prepira, ali so barve belomodro-rdeče slovanske ali ruske...

Tudi med Jugoslovani so se odigrali podobni kričeči prizori. Poslanec Ivančević je napadel svojega rojaka dr. Smoljaka v imenu »Hrvaškega kluba« (pozornost je vzbujalo, da je vedno le naglašal »Hrvaški klub« in da se ni skliceval na »Slovanski klub«, čigar član je vendar »Hrvaški klub«) ter je protestiral proti duhovščini sovražnemu nastopu, ki ga povsod izvaja po njegovem zatrdilu dr. Smoljaka.

Poslanec dr. Rybář je odločno zavračal včerajšnje trditve tržaškega poslance dr. Pittaca, ki se je pritoževal, da vlada in Slovani kruto nastopajo proti Italijanom v Primorju. Poslanec dr. Rybář je poudarjal, da ravno avstrijska vlada nad vso mero podpira Italijane na škodo Slovanov.

Pozornost je vzbujala izjava dr. Rybářa, češ, da je bila včerajšnja trditev dr. Pittaca, da ne bodo Jugoslovani nadaljevali obstrukcije v proračunskem odseku, neutemeljena. Jugoslovani so le izjavili, da so zadovoljni, da pride cela zadeva v subkomite, kjer bo priložnost dana, da se obravnava tudi njih vsenčiliške zahteve. Od načina, kako se bodo pri tej priliki vpoštevale opravičene jugoslovanske zahteve, je odvisna nadaljna taktika Jugoslovancev v tem vprašanju.

Do silnega renkontra je prišlo nato med poslancem dr. Verstovčekom, ki je prevzel zagovor opravičenega medklica dr. Koroščevega, češ, da je nemška kultura na Spodnje Šta-

jerskem kulturna šnopsarjev, ter med obema nemškima kričačema Malikom in Stranskym. Slovenci se za divje aastope obeh parlamentarnih figur v zbornici preveč zanimajo in le obžalovati je, da se porablja v svrhu osebne popularnosti mali hrupčki, kakor je to storil včeraj poslanec Gostinčar z Malikom. Taka neokusnost bi morda bolj prijala vsenemškemu taboru. Malik in Stransky sta v svojih odgovorih na nečuten način zopet blatila slovanski narod, Stransky pa je bil pri tem še zloben in je očital poslancu dr. Verstovški, da kljub temu, da je profesor nemščine, ne more izpregovoriti pravilno enega nemškega stavka, ako ga ne čita iz koncepta. Nadaljne napade je zadušilo bučanje iz slovanskih krogov in pa živahni konec - klici.

Danes radi praznika ni seje. Prihodnja seja je v petek ob 11. Na dnevnem redu je bančni statut.

»Slovenčev« napadi.

S. — Dunaj, 8. decembra. Predvčerajšnji napad »Slovenca« na poslance dvornega svetnika dr. Ploja, ki je očitno inspiriran z Dunaja, je — kakor je poizvedel dunajski poročevalec »Slovenskega Naroda« — popolnoma neutemeljen in ga je prištevati med one podlosti, ki so pri »Slovenca« na dnevnem redu proti vsemu, kar ni klerikalno. Po informacijah iz jugoslovanskih in čeških krogov je stvar sledeča: Dvorni svetnik dr. Ploj naj bi bil poročevalec o vladni bančni predlogi in sicer z oziranjem na njegovo strokovnjo sposobnost. Dvorni svetnik dr. Ploj se je izrečno, predno se je izrekel pripravljenega za ta posel, povprašal pri čeških poslancih, kateri so njemu kakor tudi sedaj našemu dunajskemu poročevalcu rekli, da se jim zdi celo dobro, da prevzame Slovan ta važen referat. Izrečno pa je dvornemu svetniku dr. Ploju to dovolila »Zveza južnih Slovanov«, tako da poslanec dr. Ploj nastopa v tej stvari naravnost kot mandat. Sicer pa referent sploh še ni izvoljen. Ta suha dejstva smo konstatirali, ne da bi hoteli storiti s tem dvornemu svetniku drju. Ploju kakršnokoli uslugo.

Slovanska Enota.

G. — Praga, 8. decembra. »Česke Slovo« poroča, da se prihodnji teden »Slovanska Enota« na novo konstituirala. Bodoči predsednik »Slovanske Enote« bo dr. Fiedler, načelnik enotnega češkega kluba. Jugoslovani so se že izrekli, da soglašajo s tem. Vsi češki poslanci bodo tudi člani »Slovanske Enote«.

Železniški odsek.

S. — Dunaj, 8. decembra. V včerajšnji seji železniškega odseka državnega zbora se je razvila jako ostra debata radi popustljivosti železniškega ministristva napram tarifni politiki južne železnice. Poslanec Resl je poudarjal, da zvišanje tarifov prav nič ne bo pripomoglo k sanaciji južne železnice, ter je zahteval, da naj vlada stori napram južni

železnici odločilne korake ter naj kratko in malo južno železnico sekvestira. Končno je bila sprejeta resolucija, ki obsoja popustljivost železniškega ministristva napram južni železnici, ter izjavlja, da je zvišanje tarifov južne železnice neutemeljeno, ker ne more dati nikakega jamstva, da bode zaradi tega sanacija južne železnice omogočena.

Položaj na Hrvaškem.

T. — Zagreb, 8. decembra. V včerajšnji konferenci koalicije je bilo sklenjeno, da naj koalicija podvzame korake, ki bi privedli do ustanovitve saborske večine, tako da bi bilo možno saboru konstituirati se in rešiti najnujnejše zadeve.

S. — Dunaj, 8. decembra. »Slavisches Tagblatt« poroča iz Zagreba, da ban dr. Tomašić še ni izgubil upanja, da se mu posreči pridobiti saborsko večino. Stopil je glede tega v dogovor s krščanskimi socialisti in pa s Starčevićanci. Ban dr. Tomašić tudi oficijalno konstatira, da bo hrvaški sabor v najkrajšem času sklican in da mu bo rešiti pred vsem dve najnujnejši točki, namreč izvolitev delegatov v ogrsko - hrvaški državni zbor v Budimpešti in pa dovolitev indemitete. »Slavisches Tagblatt« poudarja, da ima ban dr. Tomašić očitno namen iz dosedanjih hrvaško - ogrski nagodbi sovražnih strank vsvariti potom kompenzacije saborsko večino.

Iz bosanskega sabora.

G. — Sarajevo, 8. decembra. V včerajšnji seji bosanskega sabora se je obravnavala vladna predloga glede vračunavanja aktivitetnih doklad v penzijo deželnih uradnikov. Povodot te obravnave se je razvnela zlasti živahna debata o hercegovskem uradništvu. Referent poslanec Šola je v svojem poročilu poudarjal, da bosansko in hercegovsko prebivalstvo sicer nima nikakega sovražstva do deželnih uradnikov, da pa zahteva, da ti spoštujejo hrvaški in srbski narod, kar se danes žalibog ne godi. Posebno ostro se je obračal proti tendencam nekaterih listov, ki blati-jo v javnosti hrvaški in srbski narod v Bosni. Ostro je napadel nato tudi podpredsednik Mandić »Hrvaški Dnevnik« in »Sarajevoer Tagblatt«. Med njegovim govorom je prišlo do velikih kravalov. V žurnalistički loži je namreč napravil med njegovim govorom urednik »Hrvaškega Dnevnika« za Srbe žaljiv medklic. Srbski poslanci so zaradi tega zahtevali, da se mora žalitelj odstraniti iz zbornice. Stvar je bila rešena šele potem, ko je sindikat deželnooborakih poročevalcev javno proglasil svoje obžalovanje nad tem dogodkom.

Italijanski dijaki pri rektorju dunajkega vseučilišča.

G. — 8. Dunaj, 8. decembra. Deputacija italijanskega dijaštva je bila včeraj pri rektorju dunajkega vseučilišča Bernatnigu, da dobi od njega odgovor na svojočasno stavljen vprašanje. Bernatnig je depu-

ciji odgovoril, da Nastić ni več in-skribiran na dunajski univerzi in da je naročil kvesturi, da mu to takoj sporoči, ako bi se hotel Nastić nanovo vpisati. Glede italijanske pravne fakultete se je izjavil rektor, da želi, da bi bila predloga že kmalu rešena ter je končno prosil italijansko dijaško deputacijo, da naj dajo Italijani na dunajski univerzi mir.

Demonstracije na krakovski univerzi.

T. — Krakov, 8. decembra. Včeraj so se ponovile na krakovski univerzi dijaške demonstracije proti klerikalnemu profesorju Zimmermannu. Policija je celo okolico univerze zasedla, tako, da demonstracije niso mogle zadobiti večjega obsega.

S. — Dunaj, 8. decembra. V torek zvečer je bilo tukaj zborovanje naprednih poljskih dijakov proti poklerikalitvi krakovskega vseučilišča. Sprejeta je bila ostra resolucija, ki zahteva, da naj se bogoslovna fakulteta s krakovske univerze odpravi.

Prof. Masaryk in srbski vladni komunike glede Vašičevih dokumentov.

B. — Belgrad, 8. decembra. Poslanec prof. Masaryk telegrafira »Politiki«, da je komunike, ki ga je objavila srbska vlada v »Samoupravi«, jako previdno in trezno sestavljen, zlasti pa ono mesto, ki zatrjuje, da je grof Aehrenthal odgovoril v avstrijskih delegacijah njemu tako, kakor je smatral za dobro. Ta komunike je jako dobro stiliziran, kajti to se pravi, da je grof Aehrenthal odgovoril v delegacijah to, kar je njemu bilo ugodno. Komunike, ki ga objavlja »Fremdenblatt«, pa je važen, ker se v tem komunikeju priznava, da je nek uradnik avstrijskega poslaništva v Belgradu bil v zvezi s ponarejevalcem Vašičem. Ni pa res, da je srbska vlada dala grofu Aehrenthalu in grofu Forgachu zatrdilo, da je je Aehrenthalova izjava v avstrijskih delegacijah popolnoma zadostovala, kakor navaja tu »Fremdenblattov« komunike. Prof. Masaryk trdi, da po njegovih informacijah takega zatrdila nista dobila niti grof Aehrenthal niti grof Forgach.

Kdo je pravzaprav ponarejevalec listin Vladimir Vašić?

G. — Berolin, 8. decembra. »Vossische Zeitung« poroča iz Belgrada, da se je sedaj konstatiralo, da je znana ponarejalca listin Vladimirja Vašića pravo ime Jože Serešanin in da je bil svoj čas odgovorni urednik znanega lista »Narodni List«, kot tak si je pridejal ime Vladimir Vašić. Pozneje pa je nastopal tudi pod imenom Jovanić ali pa Sergejev ter je bil kot tak v zvezi z zagrebškimi vojaškimi oblastvi.

Nov generalni ravnatelj češke hipotekarne banke.

G. — Praga, 8. decembra. Za generalnega ravnatelja češke hipotekarne banke bo imenovan Adalbert grof Schönborn.

Prepovedan nagrobni spomenik.

Znano je, da je okrajno glavarstvo prepovedalo postaviti na pokopališču spomenik Ivanu Adamiču in Rudolfu Lundru, ki sta padla meseca septembra 1908. leta.

Proti tej prepovedi je vložil »Združeni narodni odbor« pritožbo na deželno vladno kranjsko.

Ni nam pač treba naglašati, da je bila ta pritožba vložena »brez upa zmage«, saj se je vedelo, da je okrajno glavarstvo izdalo prepoved proti svojemur boljše preprčanju zgolj na migljaj gospoda barona Schwarza.

Okrajno glavarstvo kot tako pač ni imelo proti spomeniku nobenih pomislekov, kar dokazuje predvsem dejstvo, da je okrajno glavarstvo izjavilo že poleti, ko so se mu predložili načrti nameravanega spomenika v pregled, da ne ugovarja njim izvedbi.

Na podlagi te izjave je na to »Združeni narodni odbor« izročil izvršitev spomenika kiparju Peruzziu.

Kakšen namen je vodil državno oblast, da je najprvo brez zadržka odobrila predložene načrte za spomenik, potem pa, ko je bil spomenik izdelan po teh načrtih, že gotov, prepovedala ta spomenik postaviti na pokopališču, pač ni težko uganiti. O teh motivih seveda ne bomo razpravljali, ker vemo, da bi takoj zapadli težki roki gospoda državnega pravdnika, ako bi zapisali resnice.

Iz povedanega je razvidno, da pač nihče ni računil na to, da bi mogla biti pritožba, vložena na deželni vladi, rešena ugodno.

In da se v tej kalkulaciji ni nihče vračunal, dokazuje ta-le odlok, ki ga je prejel gospod dr. Alojzij Kokalj, kot pooblaščenec »Združenega narodnega odbora«:

»Stev. 103/praes. Z odlokom z dne 11./11. 1911 št. 60/präs. prepovedalo je c. kr. okrajno glavarstvo na podlagi § 7 cesarske naredbe z dne 20./4. 1854 drž. zak. št. 96 izvršitev nagrobnega spomenika Ivanu Adamiču in Rudolfu Lundru, ki sta padla povodom izgrediv meseca septembra 1908. l. na pokopališču pri Sv. Križu po predloženem izpremenjenem načrtu z dne 5./3. 1910.

Prizivu proti temu odloku, ki ga je vložil dr. Alojzij Kokalj v imenu združenega odbora, ni ugodila c. kr. deželna vlada glasilom ukaza z dne 1./12. 1910 št. 2804/pr., ampak potrdila je izpodbijani odlok iz njegovih razlogov.

Proti tej razsodbi prosta je pritožba na c. kr. ministrstvo za notranje zadeve, ki bi se morala vložiti tekom 4 tednov, dneva vročbe ne vstevši pri podpisnem c. kr. okr. glavarstvu. — C. kr. okrajno glavarstvo, Ljubljana, dne 5. dec. 1910. — Cron l. r.«

Proti temu fermanu je torej prosta pritožba na ministrstvo notranjih del.

Da bo »Združeni narodni odbor« to pritožbo tudi vložil, se razume samo ob sebi.

Vemo sicer, da je minister dr. Haerdtl približno enakega kova, kakor naš baron Schwarz, vendar se nadejamo, da bo minister bolj pristopen pametnemu in treznemu predvzduhu, kakor bodoča ekselencia Schwarz ter ne bo pomišljal razveljaviti prepovedi, ki je za ustavno in moderno državo res prava sramota in škandal.

Pripomniti nam je, da je glavni krivec te prepovedi, kakor smo že naglašali, škof Anton Bonaventura.

To smo že opetovano povedali našim klerikalcem v brk, ne da bi se le-ti upali reagirati na naša očitanja, kar dokazuje, da naše dolžitve niso brez podlage.

Iniciativo, da se je vlada oju-nacila ter prepovedala spomenik postaviti na pokopališču, je dal sam škof Anton Jeglič.

Jeglič je prvi jel rovariti proti spomeniku, da, on ga je celo spom-ladi letošnjega leta v imenu cerk-vene oblasti naravnost prepovedal.

Svojo prepoved je vzdržal celo, ko je o stvari interveniral pri njem dr. Majaron. Škof je ostal gluh na vsa prigovarjanja, tudi na opozori-tev, da s to prepovedjo vzame pred narodom nase odij slepega orodja v rokah protislovenske vlade. Na vsa prigovarjanja je škof odgovarjal ka-tegorično z ne.

Na opozoritev, da bo nastala proti njemu v časopisih velika go-nja, ako bo prepovedal spomenik, je odvrnil: »Sem že mnogo pretrpel, bom z božjo pomočjo še to.« Škof je odnehal od svoje nakane šele, ko sta posredovala pri njem Kregar in Ste-fe ter ga opozorila na neoportnost njegovega stališča glede spomenika.

Iz povedanega ni treba delati logičnih skokov, da se pride do tega, da ni pravi povzročitelj prepovedi, da se postavi spomenik Adamiču in Lundru nihče drugi, kakor škof dr. Anton Bonaventura Jeglič sam.

Kaj je z narodnim kolkom »Ptuj«.

Znano je, da je bil narodni kolek »Ptuj« konfisciran zaeno s kolkom »20./IX. 1908«. Deželno sodišče je konfiskacijo kolka z označbo »20./IX. 1908.« potrdilo, razveljavilo pa je zaplembo kolka »Ptuj«. Človek z navadnimi možgani bi torej mislil, da se bo kolek »Ptuj« odslej smel neovirano rabiti. Temu pa ni tako, zakaj naša poštna uprava je bolj državopravdniška, kakor državno-pravdnništvo samo ter izključuje ime-novane kolke iz poštnega prometa. Dotična naredba poštna uprave je prešla že nekoliko v pozabnost, zlasti so nanjo večinoma že pozabili nemški uradniki, da se je v zadnjem

času lahko že popolnoma neovirano razpošiljalo razglednice in pisma, opremljena z narodnimi kolkami »Ptuj«. Te dni pa so naredbo poštna uprave glede narodnih kolkov iztaknili — slovenski poštni uslužbenci. Prijatelj našega lista je te dni razposlal okrog 25 razglednic, ki so vse nosile kolek »Ptuj«. Vse so bile neovirano dostavljene adresatom razen ene, ki so jo vrnili z Jesenic s to-le pripombo: »Narodni kolek »Ptuj« na dopisnicah ni dovoljen. Blagovolite ga vzeti stran.« Ali ni to lepo: nemški uradniki puste sedaj kolek »Ptuj« pri mi-ru, zato pa so ga začeli preganjati — slovenski uradniki!

Zadnja beseda o »veleizdajniškem« procesu.

Svoječasno smo javili, da sta bi-la glavna obtožena brata Pribičević izpuščena na svobodo proti kaveiji vsak po 6000 K. Ko je bil »veleizdaj-niški« proces aboliran, je zagovornik dr. Hinković v imenu bivših ob-tožencev vložil prošnjo na sodišče, da se ta vadij vrne. Sodišče je sedaj rešilo to prošnjo ter ukazalo sodni pi-sarni, naj izplača vadij v skupnem znesku 12.000 K na roke zagovornika dr. Hinkovića. S tem je »veleiz-dajniški« proces končno rešen pred sodiščem. Sedaj čakajo na namesčenje in na zaostalo plačo tisti bivši obto-ženci, ki so po svojem poklicu javni uradniki ali učitelji.

Kako sodi poslanec Mandelj o inženirjih?

Poslanec Mandelj je nam poslal to-le pismo: »Velecceni gospod urednik! V jutranji izdaji »Sloven-skega Naroda« ste objavili neko no-tico, tičočo se neke moje izjave, za-devno deželnih inženirjev. Ker go-spode deželne inženirje visoko cenim in nimam z nikomur kakšnih osebnih diferenc, zato mi je mnogo na tem, da priloženo pojasnilo ponatistete v svojem listu, da ne nastanejo kaka nesporazumljenja. Vaš informator me slika kot nekakega sovražnika in-ženirjev; bodite prepričani, da je ravno nasprotno resnica. Zahvalju-joč vas za to prijaznost, beležim uda-ni Jos. Mandelj. Ljubljana, dne 7. decembra 1910.« — Dotično pojas-nilo pa se glasi tako-le: »Notica, ob-javljena pod tem naslovom v jutranji izdaji vašega cenj. lista, v sredo dne 7. decembra 1910, podtika meni sod-bo o deželnih inženirjih, češ, da niso potrebni in da to delo ravno tako dobro in ceneje opravijo absolventi obrtnih šol. — Ker ta notica postavlja moj razum v jako čudno luč, zato prosim, da objavite sledeče pojasnilo: »Kaj tako brezmiselnega nisem nik-dar trdil. Moje mnenje o razmerju inženirjev in absolventov obrtnih šol, in tega mnenja nikjer ne skriva-m, je to-le: Tehnični posli, ki zahte-vajo samostojne sodbe in inicijative, so stvar inženirjev, podrejena dela pa naj pod vodstvom in po navodilih

inženirjev izvršujejo praktično iz-vežbani absolventi obrtnih šol. Tako je tehnična služba urejena pri več deželnih odborih, zakaj bi pri nas ne bila mogoča? — J. Mandelj.«

Vseslovanska časnikarska zveza.

Po poročilih iz Prage bo odbor »Vseslovanske časnikarske zveze« v soboto 17. t. m. na svoji seji razprav-ljal o prireditvi vseslovanskega čas-nikarskega kongresa l. 1911. Po skle-pu zadnjega shoda se bo kongres leta 1911. vršil v Belgradu, kjer se vrše zanj že velike priprave. Pripravljalni odbor v Belgradu je poslal v Pra-go že podroben načrt za prireditev prvega časnikarskega kongresa na srbskih tleh. Na čelu pripravljalnih del v Belgradu stoji tajnik ministr-stva zunanjih del, bivši šef srbskega tiskovnega urada Ivanić.

Hospitacije na ljubljanskih sloven-skih gimnazijah.

Ravnatelj c. kr. gimnazije s sr-bohrvaškim učnim jezikom v Splitu, g. Vid Petričević, je te dni dospel v Ljubljano, da študira upravo naših gimnazij. V ta namen prisostvuje po-uku v posameznih razredih in prou-čuje disciplinarne in upravne ured-be. Ravnateljstvo, kakor učiteljstvo podpira odličnega hospitanta s prav hvalevredno vnemo. Na ljubljanski c. kr. drugi drž. gimnaziji pa hospi-tuje že dalj časa Srb prof. dr. Pičeta. Veseli nas, da so naše ljubljanske slovenske gimnazije v tako ugodnem slovesu, da prihajajo njihovo upravo študirat zastopniki drugih srednje-šolskih zavodov.

Ustanova za pisatelje.

Kakor nam poročajo z Dunaja, bo dobil slovenski pisatelj in pesnik, Cvetko Golar, enkratno državno ustanovo za pisatelje v znesku 600 K. Kakor zatrjuje naš izveščitelj, je Golarjevo prošnjo za ustanovo zlasti toplo priporočal deželni šolski nad-zorni Levec, ki je opisal Golarja kot izredno nadarjenega literata. Go-larju, ki živi samo od plodov svojega peresa, prav privoščimo to ustanovo.

Padel z vlaka.

Iz Gorice poročajo: Marko Sim-čič, star 30 let, sprevodnik državne železnice, je večeraj popoldne odpo-toval iz Trsta v Gorico s tovrnim vlakom. Med postajama Prvačina in Volčjo Drago je pa, ne ve se še ka-ko, padel z vlaka in je ležal na tiru štiri ure. Šele, ko je dospel poštni vlak iz Gorice, ga je videl strojevod-ja, ki je ustavil vlak. Nato je ranjen-ega spravil na vlak in ga odpeljal v Trst, kjer so ga prenesli v bolnico. Simčič si je pretresel možgane.

»Glasbena Matica« A. Razingerju.

Srečno je letošnje leto in v veselem znamenju stoji slovenska glasbena umetnost. Spominov polni in s ponosom na dolgo dobo neumor-nega dela in veličastnega napredka

presunilo. En sam pogled na tebe je takrat v mojem srcu vzbudil slutnjo, da je Svetlin nedolžen in da se mu godi strašna krivica, da se je Olga njemu in tebi strašno maščevala...

Lizika! je zakričala Elvira in se krčevito z obema rokama oprijela dekleta. To misel, ki jo nosim v svojem srcu od ure, ko sem izvedela, česa je Svetlin obdolžen, to misel imaš tudi ti?

Da, Elvira, je odgovorila Lizika. Ko sem te videla zunaj na cesti v ta-ko strašnem obupu, da mi je zastalo srce, takrat se mi je porodila ta mi-sel.

Elvira je Liziko izpustila. Ne-kajkrat je premerila svojo sobo, po-tem se je ustavila pred dekletom.

Reci, Lizika, ali je Olga vedela, da sva se jaz in Svetlin ljubila in — odkrito bodi priznana — da sva jo varala?

Da, vedela je to, zaupala je to Marijanci malo pred svojo smrtjo.

Olga je bila tvoja sestra, a vzlic temu sem prepričana, da jo ti pravič-no sodiš. Olga je znala strastno lju-biti, a tudi strastno sovražiti. Kogar je ljubila, temu je bila vdana iz vse duše, kogar je sovražila, tega bi bila najraje umorila. Reci, ali ni tako?

(Dalje prihodnjik)

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.

(Dalje.)

VIII.

Več dni je Elvira ležala pri svo-ji sestričini in huda vročnica jo je stresala tako, da so zdravniki že zmajevali z glavo in se začeli bati, da zna ta bolezen vzeti slab konec. A naposled je Elvirina krepka nara-va vendar premagala tudi to bolezen. Čim je prišla k sebi, je bilo njeno pr-vo vprašanje, kaj da je s Svetlinom. Zdravniki so naročili, naj se ji vse pove, kar mogoče mogoče, vendar tako, da ne bo imela dvomov in ne bo su-mila, da se ji kaj prikriva. Tako je Elvira izvedela vse.

Moj mož je nedolžen — to je bilo vse, kar je rekla, a rekla je to s tako svečanim glasom, kakor bi storila najsvetejšo prisego.

Zdravje se ji je zdaj čudovito hi-tro vračalo.

Hočem in moram biti zdrava, je ponavljala s nevpogljivo odločnostjo. Kaj naj pa moj ubogi mož počne, če ne ozdravim?

Ozdraviti, da bi pomagala Svet-linu, to je bila njena edina misel, ta želja ji je dala moč, da je premagala vse slabosti.

Tisti dan, ko je Elvira prvič vstala in se pripravljala, da gre k preiskovalnemu sodniku in k odvet-niku, ki si ga je izbrala, je prihitela v sobo Elvirina sestričina vidno zbe-gana in neodločena.

Ti, Elvira — nekdo bi rad s te-boj govoril — že večkrat je bila tu, a zdaj se ne da odpraviti...

Se predno je mogla Elvira kaj vprašati, so se že odprla vrata in v sobo je boječe in s prosečimi pogledi stopila Lizika Sancinova.

Elvira... oprost... Elvira... tako mi je hudo...

Dekle je razprostrlo roke in hi-telo proti Elviri, ta pa se je umakni-la objemu skoro strahoma.

Ne dotakni se me, je zaklicala. Ti si tudi izmed tistih, ki hočejo mo-gega ubogega moža po krivici v ne-srečo pahnuti. On, ki ni žive dni ni-komur nič zlega storil, on, ki ga je sama dobrotina in ljubezen, on naj je zastrupil svojo prvo ženo? Ni res, ni res, ni res!

Ah, Elvira, če bi jaz verjela, da je Svetlin Olga zastrupil, kaj misliš, da bi prišla k tebi?

Te besede so bile izročene s pre-srečno iskrenostjo in spremljal jih je

tako mil pogled, da jim je Elvira ta-koj verjela. S solzami v očeh je ob-jela Liziko.

Oprosti mi, je ihtela, ali moj obup je tak, da časih že ne vem, kaj delam... Ti torej verjameš, da je moj mož nedolžen in da se mu godi grozna krivica? O, hvala ti, Lizika, za to besedo! In verjamim, on je res ne-dolžen, kakor sem nedolžna jaz na strašni smrti tvoje sestre. Ah, koliko-krat sem si že v teh dneh želela umre-ti. A jaz ne smem umreti, jaz mor-am živeti, moram! Če bi umrla, kdo bi se potem boril za mojega moža? Če ga bodo obsodili — kdo ga bo rešil, če ne jaz? Jaz moram razkriti, kdo je Olga zastrupil, in jaz bom to razkrila in moja roka bo odprla ječo mojemu možu in ga peljala v svo-bodo.

In jaz ti bom pomagala, Elvira, je vzkliknila vsa iz sebe Lizika, pri vsem, kar mi je sveto, ti prisezam, da ti bom pomagala.

Elvira in Lizika ste se zopet ob-jeli in sta dolgo časa skupaj jokali.

Veš, Elvira, je rekla Lizika, tudi jaz sem verjela, da je Svetlin moja sestro zastrupil in večkrat sem tudi mislila, da si ti morda celo kaj ve-dela o tem. A videla sem te, ko si se dan po Svetlinovi aretaciji peljala v Trst. Tudi papa te je videl, a ti naju nisi zapazila. In takrat me je nekaj

se tako ozro naši glasbeniki na preteklost. Ne kale radosti spomini na preminule brate, čvrsto stoje bojevniki v polnih vrstah, v prsih veličastno neumrjočo himno o lepoti. Zopet eden, ki je posvetil svoje življenje in svoje moči veseli muzi, zopet eden, ki mu je Evterpa položila lovorjev venec na glavo in ga sprejela med svoje. 60 let življenja in dolga, dolga vrsta resnega stremjenja na glasbenem polju! Na čast svojemu drage-mu pevcu, najstarejšemu v zboru, je priredila »Glasbena Matica« snoči v »Narodnem domu« pevski večer. Anton Razinger, od prvih početkov »Glasbene Matic« nje neumorno delavni član, prej član pevskega zbora čitalnice in filharmoničnega društva, je slavil svojo 60letnico in njegovi bratje sopevi so čutili potrebo, izraziti mu svoje priznanje s tem, da so ga počastili na častnem večeru ter mu izročili pri tej priliki briljanten prstan. — Z burnim ploskanjem pozdravljen in spremljan od viharjih akordov »Napreja« se je pričela ta domača intimna slavnost. Dr. Ravni-har je slavil jubilarja v temeljitem govoru in orisal njegove zasluge, ki so tako ozko združene z vsem delovanjem pevskega zbora »Glasbene Matic« da je vsaka proslava tega zbora obenem proslava današnjega slavljence. Ginjen se je zahvalil slavljence in podal sliko Matic, kako je rasla od skromnih početkov. Neumorna »Slovenska Filharmonija« je svirala ves čas slavlja izbrane ko-made.

Slovensko gledališče.
(Konec.)

V drugem dejanju zagrozi konzul Bernik z odpustom Aune, delovodji v ladjedelnici, če ne bode Gazela čez dva dni odplula. Ta se proti svojem prepiranju ukloni temu pretenju in da izjavo: »Gazela bo odplula«. Med tem se je vse mesto zgrajalo nad obema sprehajajočima se Amerikancema. Bernik zavzame napram njima popolnoma drugo stališče in izvemo, da je pravi krivec pred 15. leti Bernik sam in da ga je prijatelj Ivan le rešil, ker je pobegnil v Ameriko, ter prevzel greh na svoje rame, Lona, bivša njegova nevesta ve o tem, in prišla je preko morja, da postavi Bernika na trda tla, kajti ona vidi, da bazira vse na laži. Dina izpove, da hoče onstran morja z Ivanom, da mu postane prava žena, žena v resnici. Vse moralno mesto se zgraja nad to predrznostjo in Rörlund zabrusi, sklicujoč se pri tem na konzula, Dini v obraz, oni ljudski glas o Ivanu in sedaj naj govori Bernik. V tretjem dejanju pri-zna Bernik Loni, da je on razširil govorico o Ivanovi defraudaciji in je na ta način rešil trgovsko hišo propada. Ivan zahteva, da naj govori vsemu mestu, ker on hoče poročiti Dino in ž njo v mestu živeti. Bernik se temu zoperstavi, ker ravno sedaj potrebuje ves svoj moralni vpliv, kajti gradi se železnica in on je po-kupil vsa posestva, če se ne zgradi, je uničen. Lona odloči, da gre Ivan nazaj, a se čez dva meseca zopet vrne, da obračuna z vsemi. Če bi Bernik tajil, pokaže svetu njegovi pismi. Odpotuje pa z Gazelo, Aune vpraša Bernika, če vstraja pri zahtevi, da odpluje Gazela. Ta se ne da omajati, kajti če odpluje slabo popravljena ladja, se gotovo potopi in ž njo Ivan, njegov tekmeč. Ko se Ivan izjavi, da se vrne po Dina, svojo ženo, proglasi isto Rörlund kot svojo nevesto, česar Dina ne more zanikati, ker mu je dala v prvem dejanju besedo. In se-daj vpraša Bernik Ivana, če se vrne tudi sedaj, ko je to doživel. Ivan ho-če, da se mašuje. Zadnji pomislek je s tem utonil v Berniku, Gazela mora odpluti, čeprav je napovedan vihar in Ivan pogine gotovo. Dan kasneje četrti akt. Dina se odloči po-begniti z Ivanom, ki ga ljubi, in Marta, njena krušna mati, jo je k te-mu še bodrila. Marta je nekoč lju-bila Ivana in je čakala nanj, ko se je pa vrnil, jo je pregledal, kajti od-cvetela je. Za Bernika se pripravlja svečanostna bakljada, pri kateri naj bi se pojasnila someščanom govorica o nakupu zemljišč. Bernik ni za to razpoložen in ne more raztrgati vezi z lažjo. Izve, da se Ivan ni odpeljal z Gazelo, temveč z njegovo dobro in

vestno zgrajeno ladjo Palmo, ter da se je odpeljala z njim tudi Dina. Zr-tev ladje Gazele je torej zastoj, a pomoči ni več. In ko raztrga Lona vpricho njega še obe kompromitujoči Ivanovi pismi, čuti se po toliki veli-kodušnosti globoko ginjenega in sam sebi se zdi kot morilec. Ali ži-veti mora zavoljo svojega sina, ki naj popravi to, kar je on zagrešil. A sedaj pride strašna novica. Olaf, nje-gov sin, ki ga je preje kaznoval, ube-žal je z ladjo Gazelo. Sedaj spozna, da ni imel nikdar sina. Med tem se bliža bakljada, vse je svečanostno razsvetljeno. V tem trenutku izve, da je sin rešen. Materina ljubezen ču-vala je nad njim. Z Aunom se je go-spa Bernikova peljala v čolnu za ladjo, dobila sta Olafa in Aune je Ga-zelo na lastno odgovornost pridržal. Dogodki zadnjih trenutkov razbistrili so Berniku spoznanje in sedaj ve, kaj mu je storiti. Zavrne vsa hvali-sanja Rörlunda, ki je imel slavnostni govor in vrže krinko raz obraz. Po-parjeni odidejo prireditelji bakljade. In še eno delo čaka Bernika, in to je glavno. Tudi pred svojo družino se mora oprati. Sedaj šele je našel v svoji ženi ženo in sinu obljudi, da po-stane človek, ki naj ima lastne živ-ljenske naloge. Prišel je do zaključ-ka, ženske so stebri naše družbe, a samonikla Lona ga zavrne: Slabo modrost si spoznal svak; resnica in svoboda, to stastebra družbe. Da se vse tako srečno za-vrši, opravičuje to, da Bernik ni bil v srcu tak, temveč le potrebe so ga storile takega. Ravno ta konec pri-dobil mu je nebroj onih, ki se niso mogli sprijazniti z njegovim pesi-mizmom. Da tako vestno podamo vso vsebino, privedlo nas je v prvi vrsti do tega to, da spozna naše občinstvo Ibsena in se tako navduši zanj. Tako kot on, ne pripoveduje nihče sedanjih pisateljev. Drama, kakor vidimo, je prav težka, in da se je tako dobro igralo, imamo se zahvaliti nad vse marljivemu dramskemu osebju. Tre-ba nam je še nekaj kratkih opazk glede solistov. Nučičev konzul bi prišel po malo manj birokratičnem potu do vse večje veljave. Nad vse smo bili to pot presenečeni od do-brega memoriranja, kakor tudi od premišljene igre G. Verovška. Aune prišel mu je naravnost od srca, zato tudi uspeh. Občinstvo mu je sredi dejanja zaploskalo v znak uga-janja. G. Šimaček naj bi drugič Ivana napravil po maski bolj pri-kupljivega; igral je s temperamen-tom. Konzula žena Beti gđe. Še-trilova govorila je mestoma prehitro, skoro nerazumljivo, drugače je bila v celem popolnoma na mestu. Gđe. Wintrova kot Marta je ugajala kot vedno, posebno dobro jo je pogodila v 4. dejanju. Ga. Danilo va zasluži s svojo Lo-no naše priznanje, take vloge so kot nalašč za njo. G. Povheta kot Hilmarja moramo pohvaliti ne to-lika radi dobre igre, kot radi tega, da je dobil vlogo 24 ur pred nasto-pom, a jo je deklamoval dobro. Pro-povednik Rörlund, g. Skrbinišek, bil je po našem mnenju premlad, a drugače je rešil svojo nalogo prav častno. Za go. Illičičevo nam je resnično žal, da je ne vidimo večkrat na odru. Dina, kot si jo je zamislila ona, je popolnoma resnična osebnost. Ostale, manj pomebne vloge, so bile v dobrih rokah. Režija jeokusna in skrbna, za kar se imamo zahvaliti g. Nučiču. H koncu naj omenimo še opazko, ki jo je napravila neka »inteligentna« gospa o tem večeru in smo jo ujeli na lastna ušesa. Rekla je dobesedno: »Nič več se ne aboni-ram na teater, ko dajejo take drame.« To je bengalična luč v našo družbo. Nostra culpa!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoclemček.

Borzna poročila.

Dunaj, 7. decembra. Včerajšnja borza je bila jako rezervirana. Le ogrske kreditne akcije so našle nekaj kupeev. Kurzi pa so se v splošnem vzdržali na prejšnji višini. Obe zlati renti ste bile dražji. Devize pa so bile jako slabe.

Ljubljanska
»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurz dunajske borze 7. decembra 1910.

Bankovni posred.	Dunaj	Biograd
4% majeva renta	93.50	93.70
4 1/2% srebrna renta	97.25	97.45
4% avstr. krona renta	93.45	93.65
4% ogr.	92.05	92.25
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k. o. češke drž. banke	94.—	95.—
Srečke.		
Srečke iz l. 1860 1/2	227.—	233.—
„ „ 1864	322.—	328.—
„ tiske	158.90	164.90
„ zemeljske l. izdaje	302.—	308.—
„ „ II.	288.75	294.75
„ ogrske hipotečne	251.75	257.75
„ dun. komunalne	535.—	545.—
„ avstr. kreditne	530.—	540.—
„ ljubljanske	96.—	102.—
„ avstr. rdeč. križa	82.50	86.50
„ ogr.	54.—	58.—
„ bazilika	35.—	39.—
„ turške	258.75	261.75
Selence.		
Ljubljanske kreditne banke	460.—	470.—
Avstr. kreditnega zavoda	671.—	672.—
Dunajske banke družbe	555.25	556.25
Žužne železnice	117.50	118.50
Državne železnice	752.50	753.50
Alpine-Montan	771.—	772.—
Češke sladkorne družbe	251.—	254.—
Živnostne banke	279.—	280.—
Valute.		
Cekini	11.37	11.39
Marke	117.52 1/2	117.72 1/2
Franki	95.25	95.35
Lire	94.90	95.10
Rubliji	254.—	254.75

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 7. decembra 1910.

Termin.		
Pšenica za april 1911	za 50 kg	11.14
„ „ oktober 1911	za 50 kg	10.82
Rž za april 1911	za 50 kg	7.86
Koruzza za maj 1911	za 50 kg	5.64
Oves za april 1911	za 50 kg	8.42
Efektiv.		
Mirneje.		

Anton Šarc
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na voglu Rnalske ulice (nasproti glavni pošti)
pristne švicarske vezenine
najcenejši nakup 182
oprem za neveste.

Kmetija
v Gorenji vasi pri Medvodah
z lepo gosposko hišo, gosp. poslopji
in velikim, lepo zasajenim sadnim vrtom
je do sobote 10. decembra na prodaj.
V soboto popoldne ob 2. bo pro-stov. dražba posameznih parcel
ali celoga posestva. 276
Cena 12.000 K. Izredna prilika za tr-govce in obrtnike. — Proda se tudi
samo poslopje z vrtom.
Janez Marn, posestnik v Gornji vasi pri Medvodah.

BOŽIČNA DARILA!
» Predno si nakupite božičnih daril !
blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! —
Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se Vam dajo drage
volje vsaktera pojasnila, da se prepričate in odločite se bode-te
tako, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki :
H. SUTTNER, Ljubljana
Mestni trg ali Sv. Petra cesta.
Specialna trgovina najnovejših precizijskih ur (s izpričevali točnosti)
svoje lastne tovarne ur v avici z varstveno znamko »I.K.O.«
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov
ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-srebrnega blaga, kakor nastavkov, jedilnega orodja itd.,
vse v najmodernejšem slogu.
Postrežba strogo solidna. Cene najnižje!
Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto.
Telefon 273. Brzjavni naslov: »H. Suttner«.
» Cenik zastoj in poštne preste. »

Loterijske številke.
Dvignjene v sredo, 7. decembra 1910
Praga: 53, 66, 81, 48, 24.

Občinska hranilnica
v Drnišu v Dalmaciji
sprejema
hranilne vloge
od K 2— do K 100.000—
proti 5% obrestovanju, ter povrača
zneske do K 5.000— brez odpovedi, zneske
do K 20.000— proti prijavi 8 dni, večje
zneske po dogovoru. — Za polletno izpla-
čevanje obresti izdaja na zahtevanje obrestne
knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in
hrvaškem jeziku. 3825
Za varnost hranilnih vlog in njih obre-stovanje jamči občina Drniš.

Ali že veste,
da se dobe
najboljša in najcenejša bo-
žična in novoletna darila
pri
„ADRIJI“
drogeriji in fotomanufakturi
B. ČVANČARA
v Ljubljani
Šelenburgova ulica 5.
Največja zaloga
francoskih in angleških par-fumov, fotografskih apa-ratov in potrebščin, ruma, čaja in konjaka. 2798

Varstvena znamka:
Sidro. 179
Liniment. Capsici comp.
Nadomestilo za
PAIN-EXPELLER s sidrom
priznana izborna, bolečine tolažeče in
odvajalno mazilo ob prehlajenju itd. po
80 h, K 1.40 in 2.— se dobiva v vseh
lekarnah. Pri nakupu tega splošno
prijubljenega domačega zdravila
naj se jem jejo le originalne stekle-
nice v škatljicah z našo varstveno
znamko »sidrom«, potem je vsakdo
prepričan, da je dobil originalni
izdelek.
Dr. Richterjeva lekarna
pri »Zlatem levu«
v Pragi, Eliščina č. 5 nova.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Vsaki petek se dobe po čudovito nizkih cenah
ribe iz Severnega morja

pri
ANTON STACULU

Cene za ta teden:

valina, velika riba brez glave	1 kg K	1.40
„ mala „ z glavo	1 „ „	—80
trska (Cablaau) brez glave	1 „ „	1.10
losos brez glave	1 „ „	1.10
morska postrv (Knurrhahn) male ribe	1 „ „	1.10
ostriznica, prav delikatna, brez glave	1 „ „	1.50
zlati ostriz (okun)	1 „ „	1.10
Schollen (Flundern) za pečenje	1 „ „	1.50
Rdeči jezik (nadmestek za soles	1 „ „	1.80
Turbet (Steinbutt)	1 „ „	2.80
Angler (brez glave in brez kože)	1 „ „	1.40

Na željo so p. n. odjemalcem kuharske knjige zastoj na razpolago.

Poleg tega se priporoča vsak dan sveže

Reininghausovo bavarsko in marčno pivo, originalne polnitve, ki se p. n. odjemalcem dostavlja brezplačno na dom.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“
 registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Sečemburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Razvnetam menjalnic: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Ekompitira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v zadrugi pisarni.

10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
 registrirana zadruga z omejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83,116.121-11
 upravnega premoženja K 20,775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000

Posejajo na zemljišča po 5 1/2% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/2% brez amortizacije na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 135. Poštne hranilnice račun št. 328.405.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.
 Stritarjeva ulica št. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 1/2% čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzi.

Delniška glavica: K 5,000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

„SLAVIJA“
 vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fond K 48,812.787.— jamči za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
 Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.
 Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vse-skozi slovansko-narodno upravo.
 Banka „SLAVIJA“ gmočno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.
 Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

Mestna hranilnica ljubljanska
 LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3.

∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1908 nad 518 milijonov kron.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso svojo močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po 4 1/2% brez odbitka; nevzdignjene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vločne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posojila na zemljišča po 5% obresti in proti amortizaciji po najmanj 1/4% na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.

4